

ONL

ONDERNEMERSMANIFEST

Voorstellen om ondernemers door de tweede lockdown heen te loodsen

Den Haag, 19 oktober 2020

Stichting ONL voor Ondernemers
Tounoiveld 3, 2511 CX Den Haag
| Tel. 070 – 3643474 | info@onl.nl | www.onl.nl |

MKB CRISIS AANPAKKEN

De nieuwe coronamaatregelen zijn een harde klap voor ondernemers. Op 13 oktober zijn aanvullende maatregelen gepresenteerd om het aantal coronabesmettingen in te dammen zonder ondernemers handelingsperspectief te bieden. ONL begrijpt de keuze van het kabinet voor extra maatregelen, maar de dreun voor de economie en ondernemers is wederom gigantisch. Ondernemers hebben het gevoel dat de schadelast van deze crisis op hun bord terecht komt. Je kunt dit gerust een MKB crisis noemen. Ondernemers hebben niet alleen zorgen over hun eigen zaak en over hun familie, maar ook over de werknemers die in het bedrijf werken, de klanten waaraan ze niet kunnen leveren, de leveranciers die ze moeten betalen. Mede daarom vragen we in dit manifest ook om aandacht en maatregelen gericht op de persoonlijke situatie van ondernemers en hun familie.

Er is haast geboden; ONL wil voorkomen dat veel ondernemers faillissement moeten aanvragen en/of zelf onderuit gaan. Snelheid, duidelijkheid en eerlijke communicatie zijn cruciaal om de overlevingskansen van bedrijven te verbeteren. Een stevig economisch steunpakket in combinatie met een glasheldere routekaart die perspectief biedt en oprechte aandacht voor de benarde positie waarin vele ondernemers terecht zijn gekomen zijn cruciaal!

Daarom doen wij de volgende voorstellen:

- Zet niet alleen het bedrijf maar ook de persoonlijke situatie van de ondernemer zelf centraal;
- Zet het huidige steun- en herstelpakket onverkort door tot 1 juli 2021;
- Sectorspecifieke maatregelen zijn noodzakelijk en breng deze zo snel mogelijk in kaart;
- Compenseer ondernemers bij vertraging corona testcapaciteit;
- Voer pauze-faillissement (overbruggingsregeling) snel in en maak stoppers-lening mogelijk;
- Onderzoek overlevingsprotocol per sector;
- Stel voorfinanciering van de transitievergoeding beschikbaar voor (gezonde) bedrijven die moeten reorganiseren;
- Stel extra funding en steun non-bancaire financiers versneld beschikbaar;
- Faciliteer fiscale stimuleringsregelingen, zet in op solvabiliteitsversterking MKB bedrijven;
- Introduceer Code of Conduct huurprijzen;
- Geef ondernemers ruim baan voor om- en bijscholing.

ONL ONDERNEMERSMANIFEST

Voorstellen om ondernemers door de tweede lockdown heen te loodsen.

1. Zet niet alleen het bedrijf, maar ook de persoonlijke situatie van de ondernemer centraal

Het coronavirus raakt niet alleen het bedrijf, maar ook de ondernemer als persoon (en zijn of haar familie) voelt de effecten. ONL ziet dat er naast de financieringsproblematiek meer vragen bij ondernemers spelen. Hoe om te gaan met personeel als de inkomsten wegvallen? Wanneer moet je je spaargeld inzetten? En zo spelen er nog veel meer vragen. Deze vaak moeilijke vragen zorgen ervoor dat ondernemers bezorgd raken, vaker te maken krijgen met stress, onzeker zijn of emotioneel worden. De gevolgen hiervan staan nog onvoldoende op het netvlies van politici en de samenleving. Naast financiële ondersteuning moet er meer aandacht komen voor persoonlijke ondersteuning van de ondernemer.

Een luisterend oor is hierbij essentieel om ondernemers gemotiveerd te houden en niet te laten verdrinken in onzekerheid. Speciale corona-coaches kunnen hierbij helpen. Denk aan een expertpanel van de RVO, KvK, afgezanten ondernemersorganisaties zoals IMK en stichting 155 of collega ondernemers die een luisterend oor kunnen bieden in deze moeilijke tijden. Onderzoek samen met ondernemersorganisaties hoe zulke corona-coaches ondernemers snel en effectief kunnen helpen in deze moeilijke, onzekere tijden

2. Zet het huidige steun- en herstelpakket onverkort door tot 1 juli 2021

ONL stelt voor dat het kabinet afziet van de afbouw van de steunmaatregelen zoals de TVL, de TOZO en de NOW. Het wordt voor veel ondernemers namelijk een nekslag als het steunpakket per 1 januari 2021 wordt afgebouwd. Zet het huidige steun- en herstelpakket in plaats daarvan onverkort door tot 1 juli 2021. Ook uitstel van belastingbetaling blijft belangrijk en de verlenging hiervan is een sterk signaal naar ondernemers. Hierbij is het wel belangrijk dat niet alleen een verlenging van een bestaand uitstel mogelijk is, maar ook dat nieuwe aanvragen worden meegenomen.

3. Sectorspecifieke maatregelen zijn noodzakelijk

Het is van belang dat het kabinet kijkt naar aanvullende en sectorspecifieke steun. Zonder deze steun zullen de aangekondigde maatregelen funest zijn voor een aantal sectoren. ONL wil hierover zo spoedig mogelijk in gesprek met het kabinet. Met name de horeca, reis-, kermis-, bowling- en evenementen branche hebben harde klappen moeten incasseren en hebben op korte termijn geen zicht op een significante verbetering in de inkomsten. ONL maakt zich daarom hard voor specifieke maatregelen voor ondernemers in deze sectoren.

Voucherbank

Voor de reissector, die in het voorjaar bijna geen inkomsten meer kon genereren en nu opnieuw geconfronteerd wordt met negatieve reisadviezen in combinatie met een sterke terugval in het aantal boekingen, moet een oplossing komen. Een belangrijke mogelijkheid op dit gebied is de zogeheten 'Voucherbank'. Reisaanbieders en reisbureaus moeten geld kunnen lenen bij de overheid voor het terugbetalen van reisvouchers. Dat geld zou vervolgens binnen een aantal jaren terugbetaald kunnen worden, waardoor de financiële impact van de vouchers over meerdere jaren wordt uitgesmeerd.

TVL+

De TVL-regeling heeft in de eerste fase van de coronacrisis veel ondernemers geholpen die zich in zwaar weer bevonden. Met de aangescherpte maatregelen komen er helaas weer bedrijven volledig stil te liggen. Seizoensafhankelijke bedrijven hebben in de winter überhaupt minder omzet. ONL vindt het daarom rechtvaardig dat de TVL-regeling hierop wordt aangepast door het te vergoeden percentage voor de maanden oktober, november en december op te hogen van 50% naar 100%. Voor de maanden januari t/m juni 2021 stellen een percentage voor van 75%.

Pas TVL-regeling aan middels seizoensknop

De nieuwe TVL-regeling pakt niet goed uit voor seizoensgebonden bedrijven. Voor hen zijn er extra maatregelen nodig. Zij kunnen pas in de zomer van 2021 weer op een rendabele manier van start gaan, maar lopen nu tegen doorlopende vaste lasten aan. Door de TVL uit te breiden met een seizoensknop krijgen dit soort bedrijven de mogelijkheid om de winter door te komen. ONL pleit voor een optie binnen de nieuwe TVL-regeling waarbij seizoensafhankelijke bedrijven kunnen kiezen voor een referentieperiode waarbij het maandgemiddelde wordt berekend over een geheel jaar.

Verlies maatwerk niet uit het oog

ONL blijft daarnaast aandacht vragen voor individuele ondernemers die geen gebruik kunnen maken van de steunmaatregelen zoals de NOW, Tozo en TVL. Denk hierbij aan de grenswerkers die gebruik willen maken van de Tozo-regeling of aan de partnertoets waardoor veel zelfstandigen met een partner geen aanspraak maken op de Tozo-uitkering. ONL gaat hierover graag opnieuw in gesprek met het kabinet.

Veel bedrijven vallen nog buiten de boot bij de TVL-regeling, omdat hun activiteit niet overeenkomt met een van de SBI-codes op de vastgestelde lijst. ONL spreekt regelmatig ondernemers die een afwijkende SBI-code hebben en een verzoek bij de RVO hebben ingediend, maar na maanden nog steeds geen reactie hebben ontvangen. Dit leidt tot frustratie en onzekerheid. ONL pleit dan ook voor meer en snellere maatwerkoplossingen voor schrijnende gevallen.

Directeur-grotaandeelhouders

Om werkgelegenheid te behouden moet er meer aandacht komen voor de persoonlijke positie van de DGA's. De meeste DGA's zijn mkb-ondernemers die iedere dag samen met een aantal medewerkers hun bedrijf runnen. Weinig DGA's kunnen gebruik maken van de steunmaatregelen. ONL vindt dat daar verandering in moet komen. Het overgrote deel van de DGA's in Nederland is bijvoorbeeld niet verplicht verzekerd voor de werknemersverzekeringen en kunnen daardoor geen gebruik maken van de NOW-regeling.

ONL is bang voor een inkomensval bij deze ondernemers aangezien DGA's op de loonlijst van hun eigen bedrijf staan en loonbelasting betalen. Wat als een DGA hierdoor stopt met ondernemen? Dan gaat dit ten koste van de werkgelegenheid. Wanneer we dit willen voorkomen, moet er ook aandacht zijn voor de persoonlijke positie van de DGA. Het steunpakket kan hierop worden aangepast.

Startende ondernemers

Aanvullend op het huidige steunpakket moet er meer aandacht komen voor ondernemers die begin 2020 hun bedrijf zijn begonnen of een ander bedrijf hebben overgenomen. Zij vallen massaal tussen wal en schip en verdienen wat ONL betreft ook steun vanuit het steunpakket, zoals de NOW-, TVL-, en Tozo-regeling.

4. Compenseer ondernemers bij vertraging coronatestcapaciteit

De testcapaciteit is al maanden niet op orde en dat jaagt ondernemers op extra kosten. Werknemers die zich op corona willen laten testen, moeten eerst op een test wachten en daarna ook nog eens op de uitslag. In de meeste gevallen kost dit vier tot vijf dagen. Wanneer de werknemer in deze periode niet vanuit huis kan werken, is de werkgever vaak gedwongen om vervangend personeel te regelen. Dit leidt tot extra kosten die veel werkgevers zich niet kunnen veroorloven. ONL pleit daarom voor een loonheffingscompensatie door de overheid, waarbij enige snelheid noodzakelijk is. Het op peil houden van liquiditeit is voor veel bedrijven belangrijk op dit moment.

5. Voer pauze-faillissement (overbruggingsregeling) snel in en maak stoppers-lening mogelijk

Door de huidige crisis is het onvermijdelijk dat veel bedrijven in gevaar komen en dicht tegen een faillissement aan zitten. Een pauze-faillissement kan voor deze – in de kern gezonde bedrijven – een uitkomst bieden. Dit kan mogelijk worden gemaakt via de recent aangenomen Wet Homologatie Onderhands Akkoord (WHOA).

Met het pauze-faillissement komt een bedrijf onder bewindsvoering en wordt er onderzocht of het bedrijf zich financieel kan herstructureren om een doorstart te maken. Tijdens dit proces kan de rechter goedkeuring geven voor het stopzetten van betalingen van alle rekeningen, op huur, salaris en preferente vorderingen na. Een groot deel van de vaste lasten kan hiermee tijdelijk worden gepauzeerd.

Als een pauze-faillissement geen uitkomst meer kan bieden, dan is het belangrijk om ondernemers gecontroleerd te laten stoppen, met waarde behoudt en waarbij onhoudbare schuldsituaties voorkomen worden. Het is in dit geval cruciaal dat een ondernemer niet met een grote schuldenlast achterblijft. Anders komen andere MKB-bedrijven die nog openstaande facturen hebben uitstaan bij de stoppende ondernemer met lege handen te staan. Dit domino-effect is desastreus en kan voorkomen worden door het invoeren van een stopperslening.

Bij een stoppers-lening neemt de overheid de schuld van de ondernemer over en kan deze op die manier zijn crediteuren terugbetalen, waardoor de ondernemer nog maar één schuldeiser houdt: de overheid. Dit maakt de situatie voor alle partijen overzichtelijker. Onder de juiste voorwaarden lopen de kosten voor de stoppende ondernemer niet te hoog op. Daarnaast worden andere crediteuren ontzien en komen andere bedrijven niet in de problemen.

6. Onderzoek overlevingsprotocol per sector

ONL roept het kabinet op om ondernemers een routekaart aan te reiken. Die benodigde houvast missen ondernemers nu in de corona-aanpak. Communicatie vanuit de overheid is niet altijd even duidelijk. Juist nu is een helder beleid en duidelijkheid van essentieel belang.

Veel ondernemers weten op dit moment niet waar ze aan toe zijn; ze zoeken perspectief. Het kabinet moet oog hebben voor de onrust die deze steeds wijzigende maatregelen veroorzaken bij ondernemers. ONL vraagt het kabinet om de regie te nemen. Heroverweeg hierbij om weer met de sectoren in gesprek te gaan om te komen tot een overlevingsprotocol. Een voorbeeld hiervan is om het aantal bezoekers per m² te gaan berekenen, in plaats van de gehele horeca te sluiten. Door een overlevingsprotocol op te stellen bouwen we aan een toekomst- perspectief voor ondernemers.

7. Stel voorfinanciering van de transitievergoeding beschikbaar voor (gezonde) bedrijven die moeten reorganiseren;

ONL doet een dringende oproep om waar nodig, de transitievergoeding voor te financieren. In de kern gezonde bedrijven moeten ondersteund worden. Wanneer zij nu in hun kosten kunnen snijden, blijft een deel van de werkgelegenheid behouden en kan de economie na de coronacrisis sneller worden opgestart. Bedrijven die door willen en kunnen zouden hierin niet geremd moeten worden.

ONL krijgt verontrustende telefoontjes van ondernemers die een faillissement aanvragen, omdat zij bij een eventuele reorganisatie de kosten van de transitievergoedingen niet kunnen betalen. Als een ondernemer failliet gaat, tijdelijk uitstel van betaling krijgt of in de schuldsanering zit, is diegene namelijk geen ontslagvergoeding verschuldigd.

De overheid kan zulke onnodige faillissementen voorkomen door bij ontslagen, die in direct verband staan met de corona, het uitbetalen van de transitievergoeding voor te financieren. Wat ONL betreft geldt deze regel alleen voor bedrijven die na de coronacrisis weer snel kunnen opstarten, maar juist nu baat hebben bij een reorganisatie.

Er kan dan met werkgevers worden afgesproken dat de ontslagen medewerkers na de coronacrisis binnen een bepaalde periode weer worden aangenomen door het bedrijf.

8. Stel extra funding en steun non-bancaire financiers versneld beschikbaar

ONL peilt regelmatig de mening van ondernemers via de ONL app. Slechts 20% van de door ONL ondervraagde ondernemers had aan het begin van de coronacrisis het gevoel dat zij bij hun bank terecht konden met hun corona-gerelateerde liquiditeitsproblemen. Banken geven nu aan dat zij bij een tweede lockdown minder barmhartigheid zullen tonen. Het gaat dan om de pauze op rente- en aflossingsverplichtingen die tijdens de eerste lockdown wel werd toegekend. Het is noodzakelijk dat banken met ondernemers in gesprek blijven, op deze manier weten ze waar de ondernemers staan, wat de verwachtingen zijn en wat het perspectief is.

Door de gevolgen van de coronacrisis en de houding van de banken worden non-bancaire financiers des te belangrijker. De innovatiekracht en de kennis van het MKB ligt bij de non-bancaire financiers. Er zit bij de non-bancaire financiers een ondernemende houding die goed aansluit bij de gemiddelde MKB ondernemer. Zij kunnen inspringen waar de banken tekort schieten. Adviseurs die eerst bij banken in dienst waren, zijn nu in verschillende rollen actief in de non-bancaire sector. Zij hebben echter onvoldoende kapitaal om aan de groeiende vraag naar financiering vanuit het MKB te voldoen. De overheid kan met hen de handen ineen slaan om dit gat te dichten.

9. Faciliteer fiscale stimuleringsregelingen, zet in op solvabiliteitsversterking MKB bedrijven

Vanwege de verwachte terugval in investeringen als gevolg van de tweede golf van het coronavirus is het belangrijk dat MKB-bedrijven kunnen blijven groeien en toegang blijven houden tot de financiële regelingen die tijdens de coronacrisis in het leven zijn geroepen, zoals de BMKB-C en de KKC-regeling.

Er is uiteraard meer nodig om de financiële uitgangspositie van veel bedrijven gezond te houden. Kredieten zijn enorm belangrijk om ademruimte te creëren. Echter, er ontstaat daardoor ook druk op de balans. Bij het opstarten van de economie moeten bedrijven zoveel mogelijk ruimte krijgen om weer te gaan investeren. Dit is goed voor de gehele economische keten.

Uit onderzoek van Stichting MKB Financiering blijkt dat investeringen in het Nederlandse MKB achter blijven in vergelijking tot onze buurlanden. ONL roept het kabinet dan ook op om, samen met private investeerders, meer in te zetten op fiscale stimuleringsregelingen. Maatregelen zoals de *Win-win lening* en een herinvoering van de *durfkapitaalregeling* kunnen ook in Nederland een uitkomst bieden.

Andere mogelijkheden zijn het doortrekken van de verruimde werkkostenregeling tot en met 2021 of het meer fiscaal stimuleren van het opbouwen van eigen vermogen. Tenslotte kan ook een tijdelijk verlaagd BTW tarief uitkomst bieden. Dit kan bijvoorbeeld bij het tarief op onderhoud en renovaties. Tijdens de vorige crisis heeft de BTW maatregel bewezen effectief en efficiënt te zijn op korte termijn. Door deze investeringen zal de staatsschuld oplopen, maar blijft de werkgelegenheid van de beroepsbevolking overeind.

10. Introduceer Code of Conduct huurprijzen

Eén van de zwaarste vaste lasten voor ondernemers is vaak de maandelijkse huurverplichting van bedrijfspanden. Zelfs nu de omzet voor velen is gedaald tot het nulpunt gaat de huurverplichting door. In sommige gevallen hebben huurders en verhuurders een overeenkomst tot tijdelijke opschorting en/of verlaging van de huur. Echter, in veel gevallen is dit niet mogelijk door een afstandelijke houding van verhuurders. De overheid kan hierin een duw in de goede richting geven met een gedragscode voor commerciële huur.

ONL denkt hierbij aan een vrijwillige gedragscode tussen verhuurders en huurders voor commerciële huur. De overheid kan hiervoor een template opstellen op basis van succesvolle voorbeelden uit de praktijk. Het doel van deze Code of Conduct is om discussies tussen verhuurders en huurders die door corona worden beïnvloed, te vergemakkelijken. Deze gedragscode kan drempelverlagend werken om goede afspraken te maken vanuit beide partijen.

11. Geef ondernemers ruim baan voor om- en bijscholing

Voor sommige ondernemers is de harde realiteit dat er geen werk meer voor ze is. Deze ondernemers moeten ruim baan krijgen in om- en bijscholing. Het reguliere aanbod van heroriëntatie en ontwikkelingsprogramma's sluit op dit moment nog onvoldoende aan op de vraag van (zelfstandige) ondernemers.

Een kortdurende cursus, vakgerichte bijscholing, vakgerichte modules of oriëntatie op omscholing moet ook aantrekkelijk worden voor ondernemers die hun kennis en vaardigheden willen uitbreiden of bijwerken. Dit kan via vouchers die bijvoorbeeld financiële hulp bieden voor online zakendoen, het ontwikkelen van een robuust financieel plan of hulp met het aanvragen van externe financiering. Daarnaast kan er vanuit NL Leert Door veel meer aandacht uitgaan naar ondernemersvaardigheden. Alleen dan kunnen ondernemers aan de slag blijven of zich heroriënteren en weer aan de slag gaan.

Neem voor meer informatie contact op met ONL voor Ondernemers via b.hut@onl.nl of bel: 0631583240